

شمس کتابخانه جیب رومانی

الکاتر

محرری :

محمد مهول

برد کیزک یتوب توکنمه یں دالغاری اولدینی کبی
برتاثرک ده پایانسز کوز یاشلری واردر .

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه

استانبول

صفا رانور افندی مطبعه سی

خواجه پاشا جاده سنده نومرو ۳۲

۱۳۱۱

صفا و انور افندی مطبعه سی

مقدمه

—••—

بلیغ بقادہ نشر اولونانہ «عمودہ ادبیہ»

عنوانی رسالہ دہ ، رفقای کرام دہ برینک نقل

تبدیلی «موعد ملاقات» سرلوحہ دی حثایہ عاشقانہ یی

یازد یغم وقت بر قسم ارباب مطالعہ نیک مظهر تسویفی

اول شد م . بوندہ صور کرد ، بر شفق رفیق محترم ،

فرانسہ مشاہیر ادبانیہ شاطو بریانک «ردہ»

تاییدہ کی اثر مزینک الہمینی ارأہ ابدی . محتوبانی

تدیر ابدی . «موعد ملاقات» کبی بونی دہ بازدم .

یازد قدسه صوکره ، ادبیات غریبه آشنا
اولانلرجه نروت فیلی ، املوب افاده سنک لطافتی ،
قدرت تصور ونصوری ، الحاصل مزیت وقیمت
ادیبسی محتاج ایضاح اولایانه بو بویوک مؤلفک
علویت دهشتنده مرکب اولانه بواترینک بنی بر
صمت دوشوندوردیکنی انظار ایده مم . ارباب
مطالعنک ده عینی تفکرله متأثر اولاهقلمینه امینم .
بن رهنده ، برهنه مجرول ایله روحک الک
درین یزینه دؤکولن آجی کوز یانلرینی کوردم .
مؤلفک بر نفخه شعرنده ، درین دکرلرک امواج
آهنگسازینک یاغلیلرینی ، بی یایانه اورمانلرک
ایکانهلرینی ایتنرم ماهیتنی کشف ایده مدیکم بو
تأثر یاغلیلرک بوکوره یله قلبه آقدیغنی مسی
ایدیورم . اعتماد اییکیز با :

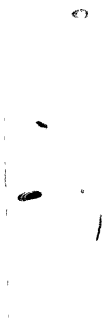
• مقدمه

پر دښتو پښتو نوکښتو د الفالری اوله یغی کې
برتاړک ده بی پایانه کوز باشلی وادور .

۲۷ نیسانه ۱۳۰۹

محمد جبریل

— ۱ —

ره نه تاهل ايتدی .

هندليره التحاق ايتديكى وقت ، اخلاق وعادته
تبعيته مجبور اولمشدى . بونكله برابر ، دائما زوجه
سيله برلكده بولمازدى . بودليقانى ، اكثريا ، برحزن
درونيك ناقابل مقاومت اولان سوق طييعيسيله
بي پايان اورمانلره قوشاردى . آقشامه قدر برميشه
آغاچك آلتنده اوتوروردى . بو وحشيلر ايچنده
— كنديسى ايچون ده — برموقع وحشت
آيرمشدى .

شباتك بوزماننده ، جمعيت وحشيه ايچنده
ايكى آدمه اعتماد و اتقياد ايدييوردى . بونلردن بى
بدر معنوى عد ايتديكى شاقناس ، اوبرى روسالى

شمس کتابخانہ سی جیب رومانلری

قلعہ سندنہ بولنان میسیونر سوئل ایدی، شاقناس مرحمتہ
عفوہ نہ قدر قائل ایسہ ، میسیونر سوئل او قدر
شدتہ مالک ایدی . بوایکی محب بینندہ نہ بیوک
تضاد !

قاستور آوندہ اعما سائیم نامندہ برہندلی
ہوتون سرگذشتی رنہیہ نقل ایتیمیدی . صکرہ
دیمش ایدی کہ :

— شیمدی صرہ سکاکلدی . سندنہ سر -
گذشتکی نقل ایت :

رنہ جواب ویرمدی . سرائیاتی اکلاتماق
آرزوسندنہ بولندیی آکلاشلیردی .

شاقناس ایلہ میسیونر دہ ، اصیل بر آوروپالینک
لوزیانہ صحرا رندہ کومولک ایچون غریب برقرار
اتخاذایتسنک سینی آکلامق آرزوسندنہ بولونیورلردی
یو آرزو رنہیہ سویلندیکی وقت بویلہ جواب ویردی :

— سز گذشتمدن حصہ یاب اتبہاء اولاجق

انسانلر پك آذرر . بوسر كذشت بنم حیاتمه منحصر درر .
 آمریقایه نیچون كلدیكمك سبینی صوریورسكز ؟
 یوسرائل حیاتنی ماضینك ظلام كشیفته كومدم .
 یویله یامغه مجبور ایدم .

برقاچ سنه كچدی . اختیارلر رهنه نك سرائینی
 اوكرهنه مدیلر .

رهنه آوروپادن برمكنوب آلدی . مشاق حیاتك
 اك آجیسیله متأثراولدی . آرتق بوايكي دوستندن ده
 قاقچه باشلادی . بوتبدل ناكهانی شاقناسك ، میسیو
 ترك ابراملرینه برقات ده تقویه ویردی . كندیلرینه
 افشا ایدیله جك هرسری محافظه ایده جكلرینه یمین
 ایتدیلر . دلیقانی اوزرنده کی بوتون نفوذلرینی
 تجربه یه کیریشدیلر . نواز شكارانه داورانیدیلر .
 نهایت رهنه ماجراسنی نقل اتمكه موافقت ایله دی .
 رهنه بركون تعیین ایتدی : ایام شبانك صبح
 بهاریسنده بولنان بودلیقانی بوتون وقایع حیاتنی

دکل ، یالکیز قلمبندہ صاقلادیغی حسیات خفیہ سنی
ترجمہ ایدہ جکری .

وحشیلرک تعبیرنجہ [میمیک آبی] نک یکر می
برندہ ررنہ شاقناسک قولوبہ سسنہ کادی . ساشمه
قولانی ویردی . هپ برابر ، مشاسبہ نہرینک
کنارندہ کی ساسافرا آغاجک آلتہ کیندیلر . میسیو
نرسوئل دہ براز صکرہ کادی . شفق اویانیوردی
اوزاقده دوت آغاجلری قورولر تشکیل ایدیور ،
بوقورولر ایچندہ کی ہندلی قولبلری آری قووان
لرینہ بکزییوردی . روسالی قلعه سنک فرانسر
• ہاجرلری نہرک صایغ ساحلندہ ایدی . چادرلر
یاری یایامش . بنالرک انشاسنہ ہوز • باشرت .
اولنخیدی . قلعلر ، زنجیلرک آچدقنری تارلار ،
بیاضلرلہ ہندیلرک جمعیتلری وحشت ومدیت
آراسنده کی تضادی ارانہ ایدہ مدی .

دھا اوزاقده ہیبت فروش اولان آبالاش

داغلرینک قیرلش کی کورونن ذروہ نری آرمسندن
خورشید مشرق آرا اشعه نشار اولوردی . بو
منکسر ذروہ لر صفحہ سمایه لاجوردی بر مرکب ایلہ
رسم اولنمش حروفہ مشاہدہر . جانب غربہ
مشاسبہ نهرینک دالغہ نری ساکتانہ آقار وطبیعتک
لوحہ عظمت و احتشامنی بر رشتہ سیمین ایچینہ آیردی .
میسو نر ایلہ رهنہ بدایع طبیعتی متحیرانہ تماشا
ایتدیلر . اعمی شاسمہنک بولڈاند نظریہ دن محروم
اولدیغندن طولانی متأسف اولدیلر . نہایت چمنک
اوستنہ اوتوردیلر : رهنہ اورتادہ ایدی . دلیقانی
سرگذشتی شو صورتلہ حکایہ ایتدی .

— ۲ —

ای محترم اختیارلر ! اطوار کردہ کی سکون،
طبیعتک سکونت مطلقہ سیلہ قاریشہ دقجہ تہیجات
حیاتہ مک انتظام سزلغندن محجوب اولویورم .
سرگذشت بدبختانہ مہ باشلادیغ وقت ؛ بو محجوبیتی
صاقلا یہ میہ جغ .

کم بیلیر بکانه قدر آجیه جقسکز ! بنم اضطرابم
 سزه نه قدر سفیلانه کوزونه جک ! مشاق حیاتی
 کوروب کچیرمش اولدیغکز حالدہ بیتساب اولان
 فضیلتسز برکنجک کندی دعوت ایتدیکی آلامندن
 شکایت اتمسہ عجبا نه دیرسکز ؟ آہ ! پک معذبم .
 لکن بنی محکوم ایتمکز . تصور ایدہ جککز دن دہا
 ریادہ مجازاتہ دوچار اولدم . بنم ایلک تبسم ، والدہ مک
 صوک تبسمی ، بنم حیاتم . والدہ مک مماتی
 دعوت ایتدی . بن رحم مادر دن — برمنکنہ یہ
 سربوط اولدیغم حالدہ — چیقدم . آشیانہ پدردن
 دور اولدیغم حالدہ ، صباوتم کبی دہ . بیقرار ایدم .
 بعضاً پک شدید بولونوردم . برکون شاد اولورسم .
 ایرتسی کونی اندیشہ ناک کورونوردم . آرقداش لرمی
 اطرافہ طوبیلا دقن صکرہ اونلری بردن برہ ترک
 ایلدیکم دقیقہ لر اولوردی . تنہا یرلرہ اختفا
 ایدہ رک ، سہادہ سرعتلہ قوشان بولوطلرہ باقاردم

یا پراقلرک اوستنه سربیلن یاغموور داملا لرینک
 مطرد آھنک خفیفنی دیکلمک نہ قدر خوشمہ کیدردی .
 وقتاکہ نفخہ بہار ، صحرانک لطیف چیچکارینی
 آچاردی ، اوزاق برولایتدہ ، براق ، ساکت
 برکولک کنارندہ ، اورمانلرک ایچندہ پدرمک .
 اقامت ایتدیکی آشیانہ یہ کلیردم . پدرمک حضورندہ
 صیقلد قجہ ہمشیرہم آمہلینک یانہ قوشار ، اونکلہ
 برابر فرحناک اولوردم . طاتلی برمیلان طبعی بنہ
 بیلیم نصل برحس خفی ایلہ ہمشیرہمہ تقریب
 ایدردی . آمہلی بندن براز بیوکدی . اونکلہ
 برابر تپہلرہ چیقار ، کولدہ صنداللہ کزر ، صوکرہ
 یا پراقلرینی دوکن چپلاق اورمانلردہ قوشاردق .
 بوکشت وکذار معصومانہنک خیال لطیفی حالا
 روحمدہ منقشدر . ای صباوتک خیالات معصومانہسی !
 بنی ترک ایتہ یکر .

کون اولوردی کہ غریب برسکونتلہ یوروردلر

صوك بهارك سىرىن روزكارىدىن طىن انداز اولان
 اورمانلىرى ، خزانك پاي قهرىدىن لزان كورون
 واياقلىرىمىزك آلتىدە مېھىم بىر زىمىمە تحسىر ايله
 خىشېردىيان باپراقلىرى دىكلەردە . بازىچە معصومانه من
 وارايدى : چايرلرايچىدىن ، شايان حېرت بىر سىرغىتە
 سوزولوب اوچان قىرلانغىچىلىرى ، ياغمورلى تېلەردە
 — سىنىلەر آراسىدە كوردەمىز — قوس قىزى
 تەقىب ايدردەك .

شايان تفكىر اولان بوقدر بدايع طىعيەداراسىدە
 دوداقلار مىزدىن بلا اختيار بىر طاقم شىرلر وكولوردى .
 صنابع نقيسەنىك عاشقى اولدىم : كىچى ايدىم .
 حياتىنىك اون التىجى بهارىنى كورەن بىر قابىك
 احتىساساتى قدر شاعرانە بىشى وارمىدى ؟ شىبات
 حياتىك صېحىدى . بىر صىباح ، بىر بهار كىچەسىنىك
 صىبح دىلغىرى قدر خىيالانىك آھنىك لطىفىلە مالىدىر .
 يورطو و بازار كۈنلىرى . مظلۇم اورمانلىرى

ظلال حزینې آراسنده دولاشیرکن ، صحرا ده
 بولونانلری عبادت خانیه دعوت ایدن بر چاک
 صداسی ایشیدیردم . اووقت بر اغاج کوتوکی بنم
 کرسی استغراقم اولوردی . اورایه اوتوروردم .
 یاواش یاواش اوقونان دعالری دیکلردم . چاک
 هر ضربی معصومیت آراسنده بولونان روحک
 ایچنده درین بر اهتراز پیدا ایدهردی . بواهتر ازده ،
 صحرا نشین اولان بر قسم خلقک مأثر عالیه سی ،
 لطافت معنویه یی ، خاطره حزین صباوتی اوقوردم .
 بونکله برابر بوقدر احتساسات ، رقیقه و عمیقیه یی
 ایکیمز حس ایدیوردق . هرایکیمزده متأثر ایدک .
 همشیره مله برابر آشیانه پدری ترک ایدرک ،
 قریایه التجا ایتدیکمز بر زمان اولدی .
 بن ، حیاتک بودور اولنه لایقیدانه بر نظر
 حیرتله باقاردم .
 آمهلی ، باقیشلری کدر ولطافله ممتزج اولان

ایری کوزلرینی بکا چویروب دنیا ده بندن باشقه
 کیمسه سی اولدیفنی سویلر و راهب لک حیاتندن
 بحث ایدردی . اووقت ، یکی اقامتکاهمیزک
 جوارنده کی مناستره مدید بر نظر عطف ایدردم .
 اوراده کندم ایچون بر موقع انزوا اییرمقدمه خاطر مه
 کلدی دکل !

بنم کی کونلرینی فائده سبز کچیرمه یین ، بوتون
 زمان حیاتنده ساحل سلامتی ترک ایتدین انسانلر
 نه قدر بختیاردر ! دائما متهیج اولانلره عالم تنهایی
 ایچنده بر انزوا لازم . قلب هیجان انگیز اولدیفنی
 قدر سکونته و عالم تنهایی یه مجلوبدر .

بنم مملکتک ، قایلری دائما طالع سزلره
 آچیق اولان و اووالر ایچنده کیزله نن مناسترلری ،
 احتیاسات مجهوله یی والتجاکاه بولمش بر آدمک
 تأثرات قلبیه سی ارانه ایدر .

حیات حزینک سرائینی ایچنده کیزله مک

ایستہدیکم معبدک جوارندہ کی اورماندر ونہرلرک
یکدیگریلہ ہم آغوش لطافت اولدقلرینی حالا
اونوتام . بوکون بیلہ تنہا مناسـترلردہ کز مہسنی
سودرم .

ماہتاب ، صیق یپراقلی آغاچلرک دالارندن
بررطاق نورانی تشکیل ایدہرکن ، نکاہ غریبانہم
مزارلرلہ قایالر آراسندہ نشوونما بولان اوزون
اوتلرہ ایلیشیردی .

آملی یہ وداع ایتدم . شایان حیرت بر سرور
ایلہ بی در آغوش ایتدی . بومسروریت، غیبتک
کندیسی ایچون موجب سعادت اولاجغنی کوستردی
محبت بشریہنک دوامسزلغنی حقندہ کی آجی بر تفکر
قلبمہ دوانا پذیر بر جریحہ آچدقندن صوکرہ بوتون
ہویت انسانیمی لرزہناک ایتدی .

— ۳ —

حیات دینیان ساحلی مجهول بر بحر بی پایانہ
آتیلدم .

اولا ، بونکون بيله اسملری یاد اولونمایان
 «نسانلرک مملکتلرینی کورمه کی آرزو ایتدم : وقتیه
 شکاوت عالیه اصحابی یتیمدیرهن یونانستان وروما
 خرابهلرینی کورددم . بشرک عجزیله طبیعتک شدتی
 پیش نظرمدن اعتبارمد ، تجلی ایدیوریدی : غبار
 روزکار ایله ستر اولونمشر عالی بنلرک ساکنلرینی
 دوشونددم . اونلرک مزارلری اوتلرله اورتولمتدی .
 نسیم نواز شکاره قارشى اهتراز ایدن نازک
 یرقلیز — مرور زمان انله — مزارلرک بوسرت
 طاشلرینی دهلر . لیکن هیهات ! اونلرک
 آتنده یلتان اومقتدر انسانلر فلیزی تحریک ایده منزلر .
 بعضآده ، صحراده انقرا دایدن یوکسک برستونی
 دریای فلاکت ایچنده نابود اولان برروحک فکر
 علویسنه بکزه تیردم .

بوخرابهلرک وقایع تاریخیه سی بنی ساعتلرجه ،
 کونلرجه دوشوندوروردی .

ايلىك خطوط شعاغىيە سىيلە تراب ايچىندە غنودە
 اولان بوغالى بىنالك ايلك طاشنى يالدىزلايان آفتاب ،
 شمدى خرابەلرك اوزرىندە مبال اغتراب اولور .
 متعاقباً صاف ؛ براق سىمادە نور نوظهور عمر بشرك
 ماضيسنى محافظە ايدن قرلمش ، غبار آلودستونلرك
 آراسىدن بكا ساكت ، سونوك برقرستانك منظرە
 مخوفەسنى ارانە ايدردى .

خيالات شاعرانەيى آغوش منورىدە يرور
 شىباب ايدن بوقرر ، خاطرە دورادور ماضىيى
 بربرى متفكر قياقتىدە يانمىدە كوستىرىدى .
 نهايت خرابە غبار آلودك ماضيسنى اوقومقدن
 اوصاندم . اوتوزلرك ايچىندە جنائتلردە واردى .
 برحيات اولانلرلە ، وفات ايدنلرى دوشوندم .
 بوايىكى قىسمدن هانكى قىسم دها فضياتلى ايدى ؟
 بوسرى كشف ايتك ايستردم .
 بركون واسع بر خرابە دە كزر كن بويوك

برېښانك آرقه سندن كچدم . بر میدانہ كيردم .
 اوراده پارمغيله مشهور بر فلاكت محلى ارانہ ايدن
 برهيكل كوردم . اوراده كى تنهائى ، سكونت بنى
 متأثر ايتدى . بودهشتلى طاشك اطرافده يالكر
 دوزكار ايكلييوروى . عمله نك بر قسمى هيكلك
 كنارينه اوتورمىشدى ، بر قسمى ده ايضليق چالهرق ،
 طاش يونتويوردى . بوهيكلك نهيه دلالت ايتديكنى
 مورد كيمى مبهم جوابلر ويردى كيمى ده بو
 هيكلك مخطر اولدينى فلاكتدن هيچ خبرى
 يوقدى .

مكر بشرېك كوچوك ، پك عاجز بر مخلوق
 ايمش ! دنيايه ولوله ويرن بوقدر آدملر نه
 اولدى ؟ زمان بر آديم آتار ، ارضك قوتى تجدد
 ايدرز .

اشناى سياحتمده ، بر عودك ترانہ سماويسيله .
 صنايع نفيسه اربابنه ، فضيلت معنويه اصحابنه ،